

HISTORIA BIECZA OD STREDOVEKU

Vzdialenosť: 3 km
Čas: 60 minút

1.

Úloha 1.

Trasa questu vedie cez najzaujímavejšie zákutia centra Biecza (Malopoľsko, Gorlický okres). Je to nádherné mesto s veľmi dlhou a bohatou históriou siahajúcou až do stredoveku a renesancie. Začiatok questu je na parkovisku za radnicou, ktorá je na hlavnom námestí. Tam tiež môžete nechať auto.

„Medzi Jaslom a Gorlicami
v krásnej krajine na úpäť Karpát,
kde rieky Ropy voda bystro tečie,
tam na strmej skale krásne mesto Biecz je“.
Tak Filip Srzeniawski z rodu Szreniawa
predstavuje toto mesto.

**Dnes Ťa v ňom drahý hosť pekne vítame
a na putovanie dejinami srdečne pozývame.
Mesto bolo založené v storočí trinástom,
prichádzali sem králi a vznešené panstvo.
Piaštovci a Jagelovci stavali tu svoje hrady,
do ktorých vždy keď chceli prichádzali veľmi radi.
Pevná veža radnice nad mestom kraľuje,
koľko okien nad erbmi z kameňa tu je?**

— — — — —
**Ak si všetky spočítal, zapamätaj si to,
že bielo-čierny ornament na veži sa volá sgrafito.**

2.

Úloha 1.

Prejdi k zna
ku „Taxi“ v jednom z rohov námestia.
Je to ulica Kromera, s ktorým sa spájajú dejiny mesta.
Pomaly opusti námestie, choď k tehlovému kostolu,
na konci ulice si všimni renesančnú budovu.

**Múzeum mesta a okolia je v tejto budove,
sú tam vzácne pamiatky, návšteva Ti prinesie zážitky nové.
Uvidíš tam napríklad Urbana, to je ale zvon!
Pred stáročiami poľských kráľov vítal jeho krásny tón.
Je to tiež rodný dom Marcina Kromera,
učenca, historika a biskupa _ _ _ _ _ , všetko sa
dozvieš z tabule.**

3.

Úloha 1.

Chod' ďalej doprava, k pomníku v námestíčka strede,
tu je opäť Marcin Kromer ale naša cesta ešte ďalej vedie.
Pred Tebou je bašta a hradieb pozostatky,
pri schodoch sú tabule, tam sú mnohé poznatky.

**To je kováčska bašta so zvyškom pevných múrov,
stoja tu už od čias prvých poľských kráľov.
Hradby neboli z betónu, nepriatelia ich búrali,
už v časoch Jagelovcov si opravy vyžadovali.
Bášt a obranných veží v múroch sedemnášť bolo,
len niekoľko (len tri) z nich dodnes pretrvalo.
Kto sa začíta do textu z informačnej tabule, ten za dozvie určite,
že kráľ _ _ _ _ _ prikázal bieczanom pomáhať pri hradieb
obnove.**

4.

Úloha 1.

Teraz popri hradbách, vedľa strielne až za schody,
cez ohradu, tam kedysi bola priekopa plná vody.
Ďalej pozdĺž hradieb po cestičke bež,
napravo je škola, veľmi pekná tiež.
Zas na konci aleje, vedľa v diaľke napravo
zbystri zrak! Vidíš hradný kopec? Bravó!
Kedysi sa na ňom týčil krásny hrad.
Podme teraz ku kostolnej bráne veselo,
za ňou je nádvorie, vstúp sem smelo!

**Týči sa pred Tebou nádherná budova,
Božieho tela sa tento kostol volá.
Do chrámu vstúp, ak je otvorený.
Gotický interiér je barokom dotvorený.
Nedáľeko je malý kostolík a zvonica, Ty ale chod' tam,
kde cesta zo severnej strany (zľava) chrám opletá.
Naľavo na stene uvidíš veľké písmená:
_ _ _ _ _ – po aramejsky toto slovo „otvor sa“ znamená.**

Úloha 2.

**Ešte sa nezastavuj, chod' na koniec kostolného múru.
Na stene chrámu za rohom neprehliadni tabuľu.
Ten, kto vždy rád číta zistí, že do kostolnej steny
bol z pohanskej _ _ _ _ _ balvan začlenený!**

5.

Obíd' kostol tam, kde schody dole ústia,
neboj sa, apoštoli Ťa určite von pustia.
Keď už zideš zo schodov dobre sa rozhladni,
prejdi na druhú stranu ulice, buď pritom opatrný!

Úloha 1.

Tam, kde kedysi najstaršia lekárň v okolí bola, dnes na Teba oddelenie Múzea Biecza a okolia volá. Je to v renesančnom slohu krásna budova všetci ju tu poznajú ako Dom s _ _ _ _ _ . Tento názov sa skrýva nad múzea pracovným časom, aj tabuľa na železnej mreži Ti prezradí svojím tajným hlasom.

Úloha 2.

Kráľovský Biecz sa na dvoch obchodných cestách posadil, preto tu v 14. storočí Kazimír Veľký jarmok zriadil. Miestni remeselníci plátno a súkno vyrábali, obchodníkom z Rusi a Uhorska ich radi predávali. Vozila sa med', železo a ostatné tovary, večer po práci najradšej _ _ _ _ _ víno všetci mali.

Úloha 3.

V Bieczy na tohto tovaru stovky litrov priestory boli, slúžili na to veľké _ _ _ _ . Jeden dodnes vzadu vo dvore stojí.

6.

Pokračuj akoby na námestie smerom k radničnej veži po hlavnej ceste. Chod' stále rovno, no drž sa ulice pravej strany, ak zbadáš na stene štyri červené tabule, tam sa zastavíš.

Úloha 1.

Dnes na prízemí mestského úradu sídli knižnica, v minulosti do vnútra chodili len Židia. Že tu bola synagóga dnes nám prezrádza čierna tabuľa, ktorá sa na fasáde nachádza. Píše sa na nej: In _ _ _ _ _ , každý nech spozná že v čase 2. svetovej vojny história Židov bola hrozná. Ak je otvorené chod' do čítárne a precíť jej atmosféru! Na stene je freska, je to Jeruzalem veru!

7.

Ďalej bež dolu tak ako hlavná cesta, až dorazíš k najvýznamnejšej osobnosti tohto mesta. Prejdeš vedľa znaku Malopoľskej cesty literatúry, tu je básnik Waclaw Potocki hrdina tejto túry. Ďalej napravo hore nech Ťa nohy zanesú, za roh domu č. 22 na tú správnu adresu. A v tejto uličke na jej samom konci je tam dôležitá informačná tabuľa.

Úloha 1.

Budova naľavo, teraz trochu zanedbaná už v 14. storočí bola stavaná. Je to starý špitál Sv. Ducha, ktorého zamestnanci v celom okolí boli nazývaní „ducháci“. V tamtych časoch bol špitál bohato vybavený, ľuďom chudobným bol špeciálne určený.

8.

Úloha 1.

**Bol to dar Sv. _ _ _ _ _ , kráľovnej Poľska,
do 20. storočia to bol špitál kráľovský!
Dnes je to jedna z mála stavieb v gotickom slohu,
takých svetských skvostov je naozaj len trochu.
Za bývalým špitálom kostolnú vežu bystrozrakí zočia,
barokový kláštor františkánov zo 17. storočia.
Ak máš čas a nie si veľmi unavený,
stojí za to ho navštíviť, budeš nadšený!**

Teraz naspäť na námestie sa vyber, ulicou Grodzkou živo pochoduj. Kto sa sem na poludnie prísť pokúsi, ten melódiou fanfáry poteší svoje uši.

**Námestie Ťa osvieži striekajúcou fontánou,
pozri na ňu s patrónom hasičov Sv. Floriánom.
V Bieczu už v 15. storočí vodovod mali,
pili z neho čistú vodu alebo sa kúpali.
Dvadsaťštyrihodinové hodiny merajú tu čas na veži,
dnešné hodiny sa síce líšia, no čas stále rovnako beží.
Nad hodinami uvidíš na stene veže citát,
ktorý oznamuje svetu: Chrs _ _ _ _ _ .**

Úloha 2.

**Nad vchodom do radnice erb a na ňom dve postavy ,kto sú oni?
Príd' k nim bližšie: sv. Peter a sv. Pavol, tohto mesta patróni.
Pod radničnou vežou kedysi úradoval ten, čo sa za kata vyučil,
vo svojej katovni vrahov a zločincov mučil.
_ _ _ _ _ na tabuľke pri ďalších dverách napravo si prečítaš,
o práci kata viac sa dozvieš, keď tam vstúpiš a sa spýtaš.**

9.

Úloha 1.

K značke turistickej informácie rýchlo bež,
je tam veľa údajov o meste Biecz.
Postupuj ďalej rovno k rohovému domu,
tam sa každý dobre naje, ver tomu!

**Keď na múre nad bránou samostatné písmeno _ (B) stretneš po ceste,
si veľmi blízko pokladu práve na tomto mieste!
Nakoniec ešte jedna legenda stará,
okradli kedysi každého, kto vošiel do chotára.
Ľudia vraveli, že zbojník Becz mal obrovské poklady.
Aj keď bol veľmi šikovný, dali si s ním rady.
Súd ho ale pod takou podmienkou prepustí,
že Beczov poklad do nového mesta vyústi.
Biecz teda od zbojníka Becza pochodí,
kráse mesta to však vôbec neškodí!**